

Öppen källkod och Communitys för Digitalt bevarande

Magnus Wåhlberg

NOSAD 2021-12-07

Communitys/Sammanslutningar kring eArkiv

- Hur kan man använda europeiska och svenska Communitys för att samarbete mellan myndigheter kring eArkiv?
- Hur kan man minska utvecklings- och förvaltningskostnader genom att arbeta i Communitys?



Vad är öppen källkod?

- **Fokus på samarbete** mellan organisationer och individer.
- **Finns överallt.** Ex. som delar i produkter med licenskostnader.
- Community för **gemensam utveckling och förvaltning.**
- **Allmänt tillgänglig kod** för vidareutveckling och granskning.
- **Ägandeskap** för källkoden? En ideell organisation, ett kommersiellt företag, en myndighet...
- Licensform **utan licenskostnader**, ex. GPL. Men öppen källkod är inte gratiskod, eftersom man förväntas bidra på något sätt.
- **Ingen upphandling** krävs utifrån själva öppen-källkod-produkt-licensen...
- ... men **support- och underhållskostnader tillkommer** ofta för professionella produkter. Ex. genom tredjepartsavtal, avrop eller upphandling.
- Möjlighet att ta in **externa IT-tjänster kring produkt**? Finns möjlighet att ta in IT-konsult- eller supporttjänster?
- Finns allmänt tillgänglig **dokumentation**? Skiftande mellan produkter.

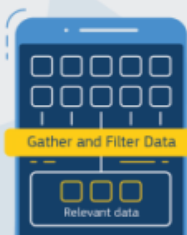


Data Economy



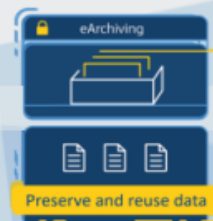
Big Data Test Infrastructure

Utforska och experimentera med "big data" för att testa prestanda och underlätta beslutet om implementering



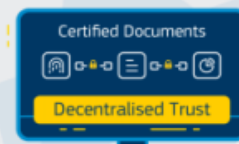
Context Broker

Analysera, hantera och dela data, i realtid, inom hela Europa



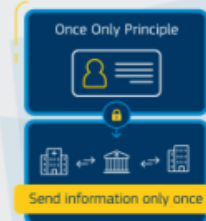
eArchiving

Underlätta bevarande, migrering, återanvändning och förtroendet för ditt data



European Blockchain Services Infrastructure

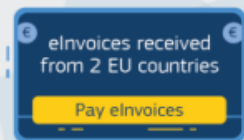
Utnyttja kraften av ett Europaspannande nätverk av blockchain (blockkedja) tjänster för att öka förtroendet för data genom datasäkerhet, integritet och transparens



Once Only Principle

Återanvänd data lämnad till en myndighet

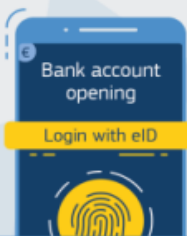
eInvoicing Directive



eInvoicing

Främja implementationen av den Europeiska standarden för e-fakturer över gränser

eIDAS enablers



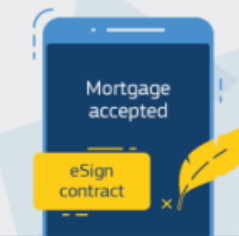
eID

Säker identifiering av EU-medborgare



eDelivery

Skicka data och document över nätet pålitligt och säkert



eSignature

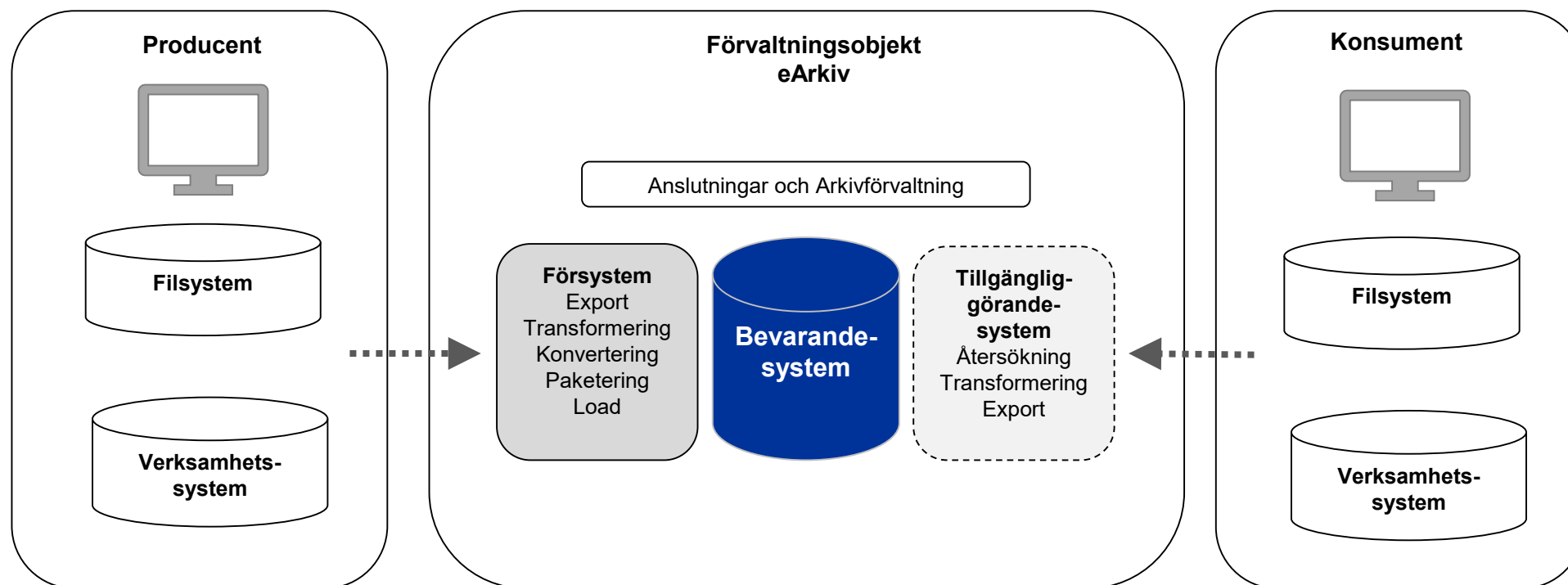
Skapa och verifiera elektroniska signaturer för företag och EU-medborgare



eTranslation

Översatt med hjälp av automatisk översättning dina dokument och webbsidor till alla officiella EU-språk inkluderande norska och isländska

Producent, eArkiv och Konsument



Generella Communitys för Digitalt Bevarande

1. Öppna format, standarder och modeller.
2. EC CEF DILCIS E-ARK IP för att hantera arkivpaket.
3. SIARD-standarderna för lagring av relationsdatabaser.
4. General Information about Package (GIP) för generellt återsöknings- och förvaltningsmetadata för arkivpaket. Kan i princip användas oberoende av eArkiv-system.



Standarder, vedertagna modeller...

- OAIS Open Archival Information System Reference Model ISO 14721.
- MoReq 2010 (MOdular REQuirements for records systems).
- EU CEF Digital Connecting Europe eArchiving Building Blocks.
- EU CEF DILCIS E-ARK.
- SIARD.
- EAD (Encoded Archival Description).
- METS (Metadata Encoding and Transmission Standard).
- PREMIS (PREservation Metadata: Implementation Strategies).
- WARC ISO 28500:2009 (Web ARChive).
- Standarder för filformat, komprimering och datafält



General Information about Package (GIP)

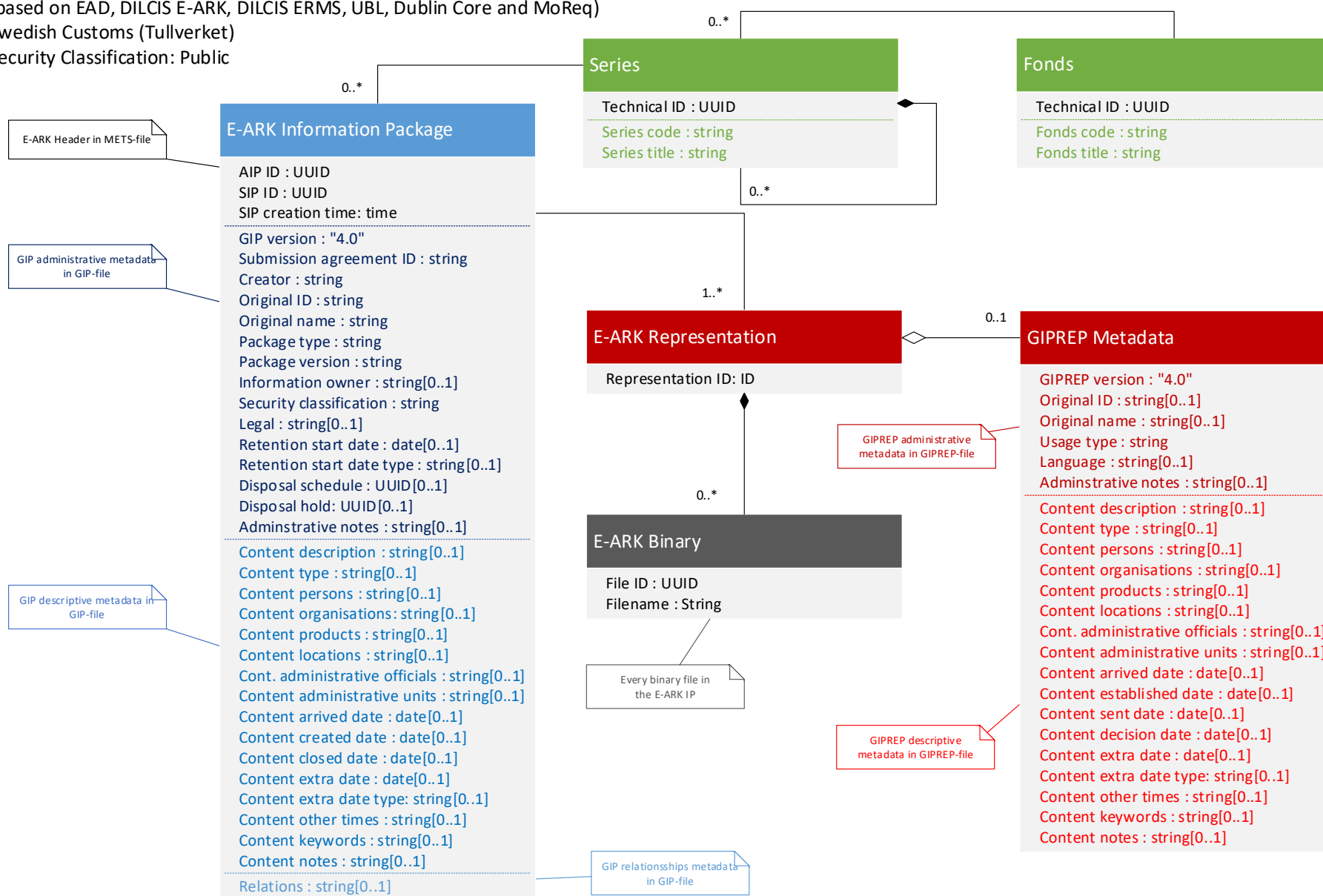


- Svensk metadatamodell (med XMLer, XSDer) utvecklad för svenska myndigheters behov. Kan i princip användas oberoende av vilket IT-lösning man använder som eArkiv-system.
- GIP 4.0. Generation 4 av General Information about Package.
- Bakåtkompatibel fr.o.m. generation 4. Metadataelement kan läggas till, men inte tas bort eller ändras.
- Utvecklad inom Tullverket, men bygger på metadatamodeller från större statliga myndigheter.
- Element tagna från europeiska och internationella strukturer som EAD, DILCIS E-ARK, DILCIS ERMS, MoReq, UBL och Dublin Core.



GIP 4.0

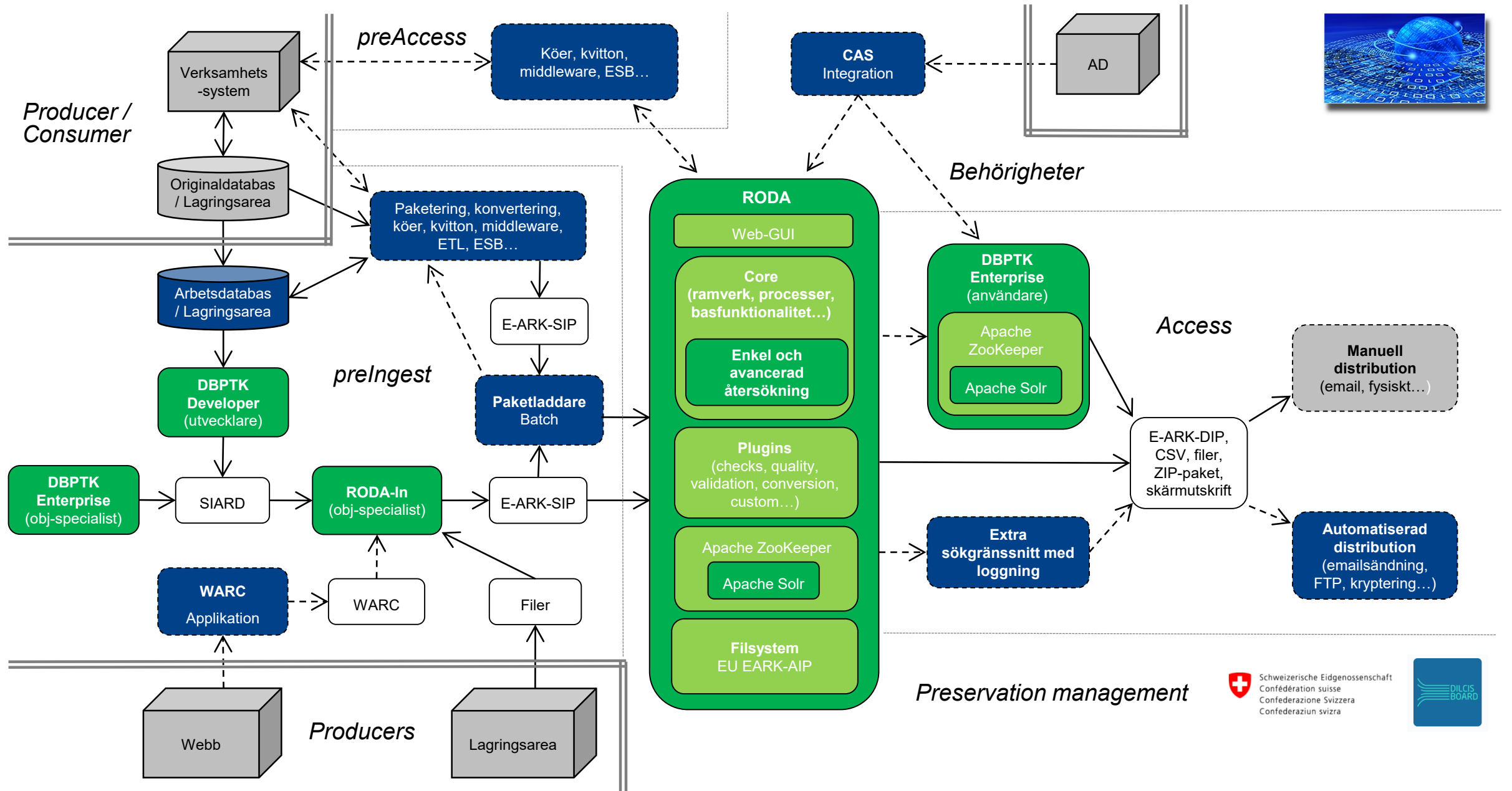
eArchive Metadata Model Version 4.0 (2021-07-02)
(based on EAD, DILCIS E-ARK, DILCIS ERMS, UBL, Dublin Core and MoReq)
Swedish Customs (Tullverket)
Security Classification: Public



Produktspecifika Communitys för open-source eArkiv-produkter

1. RODA-familjen inom EU: EU-institutioner, flera riksarkiv, myndigheter och företag. I Sverige Tullverket...
2. Archivematica + Atom: Framförallt i Nordamerika. I Sverige SLU...
3. EssArch. Svenska riksarkivet...
4. Fedora Commons + Islandora eller Samvera(Hydra) inom bibliotekssektor.
5. DSpace för mindre arkivmaterial/publikationer med enkla återsökningsbehov.





Länkar

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eArchiving>

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/2020/10/19/eArchiving+helps+Swedish+Customs+to+preserve+its+records>

<https://www.youtube.com/hashtag/earchiving>

<https://demo.roda-community.org>

<https://github.com/keeps/roda/blob/master/documentation/Overview.md>

<https://rodain.roda-community.org/#tutorials>

<http://www.database-preservation.com/>

<https://www.bar.admin.ch/bar/en/home/archiving/tools/siard-suite.html>